

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową

Informacja dotycząca umowy dodatkowej Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową

Informacje w zakresie	Postanowienie
1. przesłanek wypłaty świadczenia	art. 3; art. 4; art. 12; art. 13
2. ograniczeń oraz wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniających do odmowy wypłaty świadczenia lub jego obniżenia	art. 2; art. 15; art. 16; art. 17
3. kosztów oraz innych obciążeń potrącanych ze składek ubezpieczeniowych, z aktywów ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych lub poprzez umorzenie jednostek uczestnictwa	Tabela Opłat i Limitów
4. wartości wykupu ubezpieczenia w poszczególnych okresach trwania ochrony ubezpieczeniowej	Tabela Opłat i Limitów

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

Umowa dodatkowa

Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (dalej *OWU*) stanowią integralną część umowy ubezpieczenia i są dokumentem wiążącym strony. Znajdujące się w ramach w treści *OWU* komentarze i wyjaśnienia nie stanowią treści *OWU*. Pełnią jedynie funkcję informacyjną. Słowa wyróżnione *kursywą* zostały zdefiniowane na początku dokumentu lub w *OWU umowy podstawowej*.

Dla Państwa wygody wprowadziliśmy trzy rodzaje wyróżnień:

WAŻNE

Zwracamy Państwa uwagę na kluczowe kwestie dotyczące Umowy.

WYJAŚNIENIA

Objaśniamy niektóre postanowienia Umowy oraz trudne sformułowania użyte w treści *OWU*.

PRZYKŁADY

Wyjaśniamy, jak w praktyce stosowane są postanowienia Umowy i jakie mają znaczenie dla osoby objętej ubezpieczeniem.

Rozdział I. Postanowienia ogólne

Artykuł 1. Wstęp

1. Niniejsze *OWU* mają zastosowanie do *umowy dodatkowej* Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową zawartej pomiędzy MetLife Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie a *Ubezpieczającym* i stanowią integralną część tej *umowy dodatkowej*.
2. *Umowa dodatkowa* jest częścią umowy ubezpieczenia (dalej *Umowa*). *Umowa dodatkowa* jest zawierana na wniosek *Ubezpieczającego* i obejmuje ochroną *Ubezpieczonego*.
3. Wysokość limitów *składki dodatkowej* z tytułu *umowy dodatkowej* określa *Tabela Opłat i Limitów*.

Artykuł 2. Definicje

Definicje określeń użytych w niniejszych *OWU*:

1. **cena jednostki** – cena obliczana zgodnie z artykułem 5 *Regulaminu*,
2. **data opłacenia składki dodatkowej** – dzień wpływu *składki dodatkowej* w wysokości spełniającej limity określone w *Tabeli Opłat i Limitów* na rachunek bankowy wskazany przez *Towarzystwo*,
3. **dzień roboczy** – każdy dzień od poniedziałku do piątku włącznie, z wyłączeniem dni wolnych od pracy, zgodnie z Ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. 1951 nr 4 poz. 28) oraz dni wolnych od pracy ustanowionych przez Zarząd *Towarzystwa*,
4. **jednostki ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (jednostki)** – części, na które podzielone są środki finansowe (aktywa netto) każdego *UFK*. Łączna liczba *jednostek* jest zwiększana poprzez nabycia nowych *jednostek* lub zmniejszana poprzez ich umorzenia. *Jednostki* te są wykorzystywane do określania wartości świadczeń ubezpieczeniowych. *Jednostki* oferowanych przez *Towarzystwo UFK* to środki, które są lokowane w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych. Liczba *jednostek* ustalana jest z dokładnością do czterech miejsc po przecinku,

PRZYKŁAD: Liczba *jednostek* zmienia się przy ich nabyciu lub umorzeniu. Natomiast wartość rachunku, przy tej samej liczbie *jednostek*, zmienia się w zależności od ceny *jednostki*. Jeżeli na rachunku jest 100 *jednostek* po cenie 10,00 zł każda, to wartość rachunku wynosi 1 000,00 zł, natomiast po zmianie ceny *jednostki* na 11,50 zł (przy tej samej liczbie *jednostek*) wartość tego rachunku będzie równa 1 150,00 zł. Na rachunku może znajdować się niecałkowita liczba *jednostek*. Przy zakupie *jednostek* za 1 000,00 zł po cenie *jednostki* 10,20 zł zostanie zakupionych i dopisanych do rachunku $1\,000,00/10,20 = 98,0392$ *jednostek*.

5. **portal internetowy e-klient** – aplikacja internetowa umożliwiająca dostęp do usług i informacji o produktach oferowanych przez *Towarzystwo*,
6. **procent składki dodatkowej przypadający na UFK** – procent *składki dodatkowej*, jaki ma być inwestowany w dany *UFK*, określony przez *Ubezpieczającego* w formie zaakceptowanej przez strony. W przypadku wyboru więcej niż jednego *UFK* procentowy udział danego *UFK* w *składce dodatkowej* nie może być mniejszy od minimalnego udziału określonego w *Tabeli Opłat i Limitów*, a suma procentowych udziałów musi się równać 100%,

WAŻNE: Istnieje możliwość podziału *składki dodatkowej* pomiędzy różne *UFK* dostępne w ramach *umowy dodatkowej*.

7. **rachunek dodatkowy** – odrębny *rachunek Ubezpieczającego*, na którym w ramach *umowy dodatkowej* zapisywane są *jednostki* nabyte za *składki dodatkowe*,
8. **Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (Regulamin)** – dokument stanowiący załącznik do niniejszych *OWU*, zawierający opis *UFK*, sposób ich tworzenia, likwidacji i zarządzania, stanowiący integralną część *umowy dodatkowej*,
9. **reklamacja** – każde wystąpienie *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Uposażonego* lub uprawnionego z *Umowy* kierowane do *Towarzystwa*, w którym zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez *Towarzystwo* lub jego działalności,
10. **rocznica Umowy** – dzień każdego kolejnego roku obowiązywania *Umowy*, który odpowiada *dacie wejścia w życie Umowy*,
11. **składka dodatkowa** – dobrowolna wpłata w ramach *umowy dodatkowej*, dokonywana przez *Ubezpieczającego* w dowolnym okresie obowiązywania *umowy dodatkowej*, przeznaczona na zakup *jednostek* zapisywanych na *rachunku dodatkowym*,
12. **świadczenie na wypadek śmierci** – kwota świadczenia z tytułu *umowy dodatkowej* wypłacana przez *Towarzystwo* w przypadku śmierci *Ubezpieczonego* w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej,
13. **świadczenie (całkowitego lub częściowego) wykupu** – kwota świadczenia z tytułu *umowy dodatkowej* wypłacana przez *Towarzystwo* w przypadkach określonych w *umowie dodatkowej*, z przyczyn innych niż określone w *umowie dodatkowej* zdarzenie ubezpieczeniowe lub odstąpienie przez *Ubezpieczającego* od *umowy dodatkowej*,
14. **Tabela Opłat i Limitów** – odrębny dokument stanowiący załącznik do niniejszych *OWU*, zawierający informację o opłatach i limitach, będący integralną częścią *umowy dodatkowej*,

WAŻNE: Opłaty pobierane w ramach *umowy dodatkowej* oraz obowiązujące limity znajdują się na końcu *OWU* w *Tabeli Opłat i Limitów*.

15. **ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy/ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe (UFK)** – każdy z *ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych* tworzony przez *Towarzystwo* zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

WYJAŚNIENIE: *UFK* oferowane na moment zawarcia *umowy dodatkowej* są wskazane w Wykazie *Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych* załączonym do *OWU*. Wykaz *UFK* może ulegać zmianom, a aktualny Wykaz *UFK* jest dostępny na stronie internetowej *Towarzystwa*.

16. **Ubezpieczony** – osoba, której życie jest przedmiotem *umowy dodatkowej*,
17. **wartość rachunku dodatkowego** – wartość *jednostek* zgromadzonych na *rachunku dodatkowym*, wyliczona według *cen jednostek* na dany dzień, ustalana z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku,

18. **wojna** – zorganizowana walka zbrojna między państwami, narodami lub grupami społecznymi, religijnymi lub operacje wojenne lub inwazja, wrogie działania obcych państw, działania wojenne, bunt, rozruchy społeczne, zamieszki, wojna domowa, rebelia, powstanie, spisek, działania władz wojskowych lub uzurpatorskich, stan wojenny lub oblężenia, ogłoszenie lub wypowiedzenie stanu wojennego albo wojny,
19. **zdarzenie ubezpieczeniowe** – zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową w ramach *umowy dodatkowej*: śmierć *Ubezpieczonego* w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

Rozdział II. Ochrona ubezpieczeniowa i jej zakres

Artykuł 3. Przedmiot ubezpieczenia

Przedmiotem niniejszego ubezpieczenia jest ochrona życia *Ubezpieczonego* oraz gromadzenie i inwestowanie oszczędności.

Artykuł 4. Zakres ochrony

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje następujące *zdarzenie ubezpieczeniowe*: śmierć *Ubezpieczonego*.
2. W przypadku śmierci *Ubezpieczonego*, bez względu na jej przyczynę, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w rozdziale Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa, *Towarzystwo* wypłaci *Uposażonemu Ubezpieczonego świadczenie na wypadek śmierci* równe wartości *rachunku dodatkowego* według cen *jednostek* na dzień śmierci *Ubezpieczonego*.
3. W przypadku całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* *Towarzystwo* wypłaci *Ubezpieczającemu świadczenie całkowitego wykupu*.
4. W przypadku częściowego wykupu *rachunku dodatkowego* *Towarzystwo* wypłaci *Ubezpieczającemu świadczenie częściowego wykupu*.

Rozdział III. Umowa dodatkowa

Artykuł 5. Początek odpowiedzialności Towarzystwa

1. Warunkiem zawarcia *umowy dodatkowej* jest otrzymanie i zaakceptowanie przez *Towarzystwo*:
 - a) podpisanego przez *Ubezpieczającego* wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia oraz
 - b) wszystkich wymaganych przez *Towarzystwo* dokumentów niezbędnych do podjęcia decyzji o zawarciu *umowy dodatkowej*.
2. Odpowiedzialność *Towarzystwa* rozpoczyna się od *daty wejścia w życie umowy dodatkowej*, pod warunkiem zawarcia *umowy dodatkowej*.
3. *Data wejścia w życie umowy dodatkowej* jest wskazana w *Szczegółowej Umowie Ubezpieczenia*.
4. *Umowa dodatkowa* zostaje zawarta z chwilą doręczenia *Ubezpieczającemu* przez *Towarzystwo* *Szczegółowej Umowy Ubezpieczenia*.

Artykuł 6. Zmiana warunków umowy dodatkowej

Towarzystwo może wprowadzić do oferty lub zlikwidować *UFK* oraz może, bez zmiany strategii inwestycyjnej *UFK*, zmienić nazwę oferowanego *UFK* lub dokonać aktualizacji informacji o klasyfikacji danego *UFK* ze względu na dominujący geograficznie przedmiot inwestycji lub ze względu na poziom ryzyka. Zmiany te nie stanowią zmiany *umowy dodatkowej*.

Rozdział IV. Składka dodatkowa oraz zarządzanie rachunkiem dodatkowym

Artykuł 7. Opłacanie składek dodatkowych

1. W ramach *umowy dodatkowej* *Towarzystwo* prowadzi na rzecz *Ubezpieczającego* *rachunek dodatkowy*, na którym zapisywane są jednostki nabyte za *składki dodatkowe*.
2. *Ubezpieczający* dokonuje określenia podziału *składki dodatkowej* pomiędzy *UFK* przed pierwszą wpłatą *składki dodatkowej*.
3. *Ubezpieczający* dokonuje wpłaty *składki dodatkowej* w wysokości odpowiadającej limitom określonym w *Tabeli Opłat i Limitów*.

Artykuł 8. Zarządzanie rachunkiem dodatkowym ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych

W okresie obowiązywania *umowy dodatkowej* na *rachunku dodatkowym* prowadzone będą następujące operacje:

1. Dopisanie *jednostek* – wpłata *składki dodatkowej*

Wpłata *składki dodatkowej* spowoduje zwiększenie liczby *jednostek* na *rachunku dodatkowym*. Liczba *jednostek* danego *UFK* dopisanych do *rachunku dodatkowego* jest obliczana poprzez podzielenie części *składki dodatkowej* przypadającej na wybrany *UFK* przez cenę *jednostki UFK*, jaka obowiązuje w momencie dokonywania operacji.

W przypadku płatności pierwszej *składki dodatkowej* zostanie ona przeliczona na jednostki w ciągu 7 dni roboczych po późniejszej z następujących dat:

 - a) dacie opłacenia pierwszej *składki dodatkowej* lub
 - b) dacie wpływu poprawnie wypełnionego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia do *Towarzystwa*, lub
 - c) dacie wpływu wymaganych przez *Towarzystwo* dokumentów niezbędnych do podjęcia decyzji o wystawieniu *Szczegółowej Umowy Ubezpieczenia* potwierdzającej zawarcie *umowy dodatkowej*.

W przypadku płatności drugiej i kolejnych *składek dodatkowych* zostaną one przeliczone na *jednostki* w ciągu 7 dni roboczych po dacie ich opłacenia.

Z przyczyn niezależnych od *Towarzystwa* termin ten może ulec przedłużeniu. W takim przypadku *Towarzystwo* dokona przeliczenia *składki dodatkowej* na *jednostki* w oparciu o cenę *jednostek* obowiązującą siódmego dnia roboczego, licząc od dnia opłacenia *składki dodatkowej* lub zgodnie z zasadami określonymi w artykule 5 punkt 7 *Regulaminu* w przypadku, kiedy zbywanie *jednostek* zostało zawieszony lub nastąpiło zaprzestanie zbywania *jednostek UFK*.

Do momentu dopisania *jednostek* do *rachunku dodatkowego* kwota wpłacona na poczet *składki dodatkowej* nie jest oprocentowana i inwestowana przez *Towarzystwo*.

WYJAŚNIENIE: Informację o cenach *jednostek UFK* można znaleźć na stronie internetowej *Towarzystwa*.

2. Potrącenia *jednostek* – opłacenie *składki* za *Umowę*

Potrącenia *jednostek* z *rachunku dodatkowego* dokonywane są w terminach wskazanych w *umowie podstawowej*. W przypadku zawieszenia wyceny *jednostek*, kiedy w terminie opisanym powyżej nie będzie możliwe dokonanie potrącenia *jednostek*, ma zastosowanie artykuł 5 punkt 8 *Regulaminu*.

Potrącenia *jednostek* będą dokonywane z *rachunku dodatkowego* poprzez umorzenie *jednostek*, których wartość według cen *jednostek* w dniu umorzenia jest równa wysokości powyższych potrąceń. Potrącenia obciążają każdy z *UFK* proporcjonalnie do jego udziału w wartości *rachunku dodatkowego*.
3. *Towarzystwo* będzie także prowadziło na *rachunku dodatkowym* wszelkie inne operacje, które zostały opisane w innych artykułach *Umowy*. Zwiększenie lub zmniejszenie liczby *jednostek* na *rachunku dodatkowym* dokonywane jest według cen *jednostek* obowiązujących w dniu operacji, o ile inne artykuły *Umowy* nie stanowią inaczej.

WYJAŚNIENIE: *Towarzystwo* nie pobiera opłat za prowadzenie *rachunku dodatkowego*. W szczególnych przypadkach, wskazanych w *Tabeli Opłat i Limitów*, zostanie pobrana opłata transakcyjna za przeniesienie środków pomiędzy *UFK* lub za zmianę podziału *składki dodatkowej*.

4. Jeżeli operacje, o których mowa w punktach 1, 2 i 3 powyżej, są realizowane w tym samym dniu, ich kolejność jest następująca:
 - a) zmiana podziału *składki dodatkowej*,
 - b) przeniesienie środków pomiędzy *UFK* – najpierw umorzenie *jednostek* wskazanych *UFK*, a następnie nabycie *jednostek* wybranych *UFK*,
 - c) wpłata *składki dodatkowej* – dopisanie *jednostek UFK*,
 - d) automatyczne potrącenie *składki* zgodnie z artykułem 11 – umorzenie *jednostek UFK*,
 - e) częściowy lub całkowity wykup *rachunku dodatkowego* – umorzenie *jednostek UFK*.

Artykuł 9. Przenoszenie środków pomiędzy ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi w ramach rachunku dodatkowego

1. W ramach *rachunku dodatkowego* Ubezpieczający może przenieść całość lub część środków wybranego *UFK* do innego *UFK*. Zmiana dokonywana jest zgodnie z warunkami określonymi w *Tabeli Opłat i Limitów*.
2. Zlecenie zmiany może zostać dokonane poprzez przekazanie do *Towarzystwa* pisemnego wniosku na odpowiednim formularzu lub za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient*, lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.
3. *Towarzystwo* dokona umorzenia odpowiedniej liczby *jednostek* zgromadzonych na *rachunku dodatkowym* z każdego wskazanego przez Ubezpieczającego *UFK*. Kwotę powstałą w wyniku powyższej operacji *Towarzystwo* przeznaczy na zakup *jednostek* innych *UFK*, zgodnie ze wskazaniem Ubezpieczającego.
4. Obie te transakcje zostaną dokonane w tym samym czasie w oparciu o *ceny jednostek* obowiązujące w dniu przeprowadzenia zmiany:
 - a) w ciągu 5 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku bezpośrednio do biura głównego *Towarzystwa* lub za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient* lub
 - b) w ciągu 10 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku do *Towarzystwa* w innej formie zaakceptowanej przez strony lub wynikającej z przepisów prawa, lub
 - c) w terminach i na zasadach określonych w artykule 5 punkty 7 i 8 *Regulaminu* w przypadku, kiedy zbywanie lub odkupywanie *jednostek* zostało zawieszona lub nastąpiło zaprzestanie zbywania lub odkupywania *jednostek UFK*.W przypadku niedotrzymania terminu podanego w punktach 4 a) i b) powyżej *Towarzystwo* przeprowadzi tę operację w oparciu o *ceny jednostek* obowiązujące odpowiednio piątego lub dziesiątego dnia roboczego, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku do *Towarzystwa*.
5. Za przeniesienie środków pomiędzy *UFK* zostanie pobrana z *rachunku dodatkowego* opłata, która obciąży każdy z docelowych *UFK* proporcjonalnie do jego udziału w kwocie transferowanej. Wysokość tej opłaty jest wskazana w *Tabeli Opłat i Limitów*. W przypadku gdy środki są przenoszone jednocześnie pomiędzy kilkoma *UFK*, *Towarzystwo* pobiera jedną opłatę.
6. Przenoszenie środków pomiędzy *UFK* w ramach *rachunku dodatkowego* nie stanowi zmiany umowy dodatkowej.

WAŻNE: Ubezpieczający ma możliwość przenoszenia środków pomiędzy poszczególnymi *UFK* o zróżnicowanym ryzyku. Zlecenia zmian składane za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient* są bezpłatne, a ich liczba jest nieograniczona.

Artykuł 10. Zmiana podziału składki dodatkowej pomiędzy ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi

1. Ubezpieczający może zmienić podział składki dodatkowej pomiędzy *UFK*. Zmiana dokonywana jest zgodnie z warunkami określonymi w *Tabeli Opłat i Limitów*.
2. Zlecenie zmiany może zostać dokonane poprzez przekazanie do *Towarzystwa* pisemnego wniosku na odpowiednim formularzu lub za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient*, lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.
3. Rejestracja wniosku o zmianę podziału składki dodatkowej nastąpi w ciągu:
 - a) 5 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku bezpośrednio do biura głównego *Towarzystwa* lub za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient* lub
 - b) 10 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku do *Towarzystwa* w innej formie zaakceptowanej przez strony lub wynikającej z przepisów prawa.
4. Za zmianę podziału składki dodatkowej zostanie pobrana z *rachunku dodatkowego* opłata, która obciąży każdy z *UFK* proporcjonalnie do jego udziału w wartości *rachunku dodatkowego* w dniu przeprowadzenia zmiany. Wysokość tej opłaty jest wskazana w *Tabeli Opłat i Limitów*.
5. Począwszy od najbliższej składki dodatkowej wpłaconej po dacie rejestracji wniosku o zmianę podziału składki dodatkowej, będzie ona lokowana zgodnie z nowym podziałem, o ile składka dodatkowa nie jest lokowana w *UFK*, którego zbywanie *jednostek* zostało zawieszona lub nastąpiło zaprzestanie zbywania *jednostek UFK*.
6. Zmiana podziału składki dodatkowej pomiędzy *UFK* nie oznacza zmiany *UFK*, a także nie stanowi zmiany umowy dodatkowej.

Artykuł 11. Automatyczne potrącenie składki

1. Opłacanie składki za Umowę poprzez potrącenia *jednostek* z *rachunku dodatkowego* jest możliwe wyłącznie w przypadku, jeżeli przewidują to postanowienia umowy podstawowej.
2. W przypadku nieopłacenia składki za Umowę zostanie ona automatycznie potrącona przez *Towarzystwo* z *rachunku dodatkowego* na zasadach wykupu częściowego *rachunku dodatkowego* zgodnie z artykułem 12. Potrącenie zostanie dokonane pod warunkiem, że wartość *jednostek* zgromadzonych na *rachunku dodatkowym* według cen tych *jednostek* nie jest mniejsza od należnej składki. Potrącenie będzie dokonane poprzez umorzenie *jednostek*, których wartość według cen *jednostek* w dniu umorzenia jest równa wysokości powyższego potrącenia. Potrącenie obciąży każdy z *UFK* proporcjonalnie do jego udziału w wartości *rachunku dodatkowego*.

Artykuł 12. Świadczenie całkowitego lub częściowego wykupu rachunku dodatkowego

1. *Rachunek dodatkowy* może być całkowicie lub częściowo wykupiony przez Ubezpieczającego, pod warunkiem doręczenia do *Towarzystwa* pisemnego wniosku. Warunek ten nie jest stosowany w przypadku automatycznego potrącenia składki opisanego w artykule 11.
2. W przypadku wypłaty świadczenia całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* *Towarzystwo* umorzy wszystkie *jednostki* zgromadzone na *rachunku dodatkowym*.
3. W przypadku wypłaty świadczenia częściowego wykupu *rachunku dodatkowego* *Towarzystwo* umorzy część *jednostek* zgromadzonych na *rachunku dodatkowym*, zgodnie z wnioskiem Ubezpieczającego.
4. Ubezpieczającemu przysługuje świadczenie całkowitego lub częściowego wykupu *rachunku dodatkowego* równe wartości umarżonych *jednostek*, pomniejszonej o opłatę z tytułu wykupu częściowego *rachunku dodatkowego*. Opłata ta ma zastosowanie do poszczególnych *UFK* proporcjonalnie do ich udziału w wysokości świadczenia częściowego wykupu *rachunku dodatkowego*. Wysokość tej opłaty jest określona w *Tabeli Opłat i Limitów*.
5. Umorzenie *jednostek* z tytułu całkowitego lub częściowego wykupu *rachunku dodatkowego* nastąpi według cen *jednostek* obowiązujących w dniu umorzenia:
 - a) w ciągu 5 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku bezpośrednio do biura głównego *Towarzystwa* lub
 - b) w ciągu 10 dni roboczych, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku do *Towarzystwa* w innej formie zaakceptowanej przez strony lub wynikającej z przepisów prawa, lub
 - c) w terminach i na zasadach określonych w artykule 5 punkt 8 *Regulaminu* w przypadku, kiedy odkupywanie *jednostek* zostało zawieszona lub nastąpiło zaprzestanie odkupywania *jednostek UFK*.W przypadku niedotrzymania terminu podanego w punktach 5 a) i b) powyżej *Towarzystwo* dokona umorzenia *jednostek* w oparciu o *ceny jednostek* obowiązujące odpowiednio piątego lub dziesiątego dnia roboczego, licząc od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu doręczenia skutecznego wniosku do *Towarzystwa*.
6. W przypadku całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* ochrona z tytułu umowy dodatkowej wygasa z dniem doręczenia do *Towarzystwa* skutecznego wniosku o wypłatę świadczenia całkowitego wykupu.
7. Świadczenie całkowitego lub częściowego wykupu zostanie przekazane zgodnie z dyspozycją Ubezpieczającego, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia roboczego następującego bezpośrednio po dniu umorzenia *jednostek*.

WAŻNE: Świadczenie całkowitego lub częściowego wykupu *rachunku dodatkowego* będzie pomniejszone o podatek od zysków kapitałowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział V. Wypłata świadczenia i Uposażony

Artykuł 13. Zgłoszenie roszczenia i wypłata świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego

1. W celu ustalenia prawa osoby zgłaszającej roszczenie do świadczenia niezbędne jest przedłożenie *Towarzystwu* dokumentów określonych poniżej:
 - wypełnionego wniosku o wypłatę świadczenia z ubezpieczenia indywidualnego – na formularzu *Towarzystwa* lub w formie pisemnego wniosku zawierającego dane wskazane na formularzu *Towarzystwa*,

- odpisu skróconego aktu zgonu *Ubezpieczonego* w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez notariusza lub osoby upoważnione w *biurze głównym Towarzystwa* lub jego uprawnionym przedstawicielstwie, lub organ wydający dokument,
- kopii dokumentu tożsamości każdego z *Uposażonych/spadkobierców*,
- kopii karty statystycznej do karty zgonu lub kopii dokumentacji medycznej potwierdzającej przyczynę zgonu,
- w przypadku zgonu osoby *Uposażonej* – odpisu skróconego aktu zgonu *Uposażonego* w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem przez notariusza lub osoby upoważnione w *biurze głównym Towarzystwa* lub jego uprawnionym przedstawicielstwie, lub organ wydający dokument.

Jeśli do podjęcia decyzji potrzebne będą dodatkowe dokumenty, *Towarzystwo* poinformuje o tym niezwłocznie.

Towarzystwo zastrzega sobie prawo do żądania oryginalnych dokumentów lub poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów. Poświadczenia dokumentów za zgodność z oryginałem może dokonać notariusz, osoby upoważnione w *biurze głównym Towarzystwa* lub jego uprawnionym przedstawicielstwie, lub organ wydający dokument.

WYJAŚNIENIE: Więcej informacji o wymaganych dokumentach, formach poświadczania oraz obsłudze roszczeń znajduje się na stronie internetowej *Towarzystwa*.

W sprawie wypłaty świadczenia można się zwrócić bezpośrednio do *Towarzystwa* w jeden z poniższych sposobów:

- **on-line przez portal e-rozszczenie:** dostępny na stronie www.eroszczeniemetlife.pl,
- **elektronicznie na adres e-mail:** roszczenia@metlife.pl,
- **telefonicznie pod numerem:** +48 22 523 50 70 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora),
- **pisemnie na adres siedziby Towarzystwa:** MetLife TUnŻiR S.A., Dział Roszczeń, ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,
- **osobiście:** w siedzibie *Towarzystwa* lub jego uprawnionym przedstawicielstwie.

2. Jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe miało miejsce poza granicami Polski, osoba zgłaszająca roszczenie jest zobowiązana do przedstawienia kopii dokumentacji medycznej dotyczącej zdarzenia ubezpieczeniowego oraz jego okoliczności przetłumaczonej przez tłumacza przysięgłego na język polski.

WAŻNE: W celu rozpatrzenia roszczenia wymagane jest doręczenie *Towarzystwu* dokumentacji roszczeniowej przetłumaczonej na język polski przez tłumacza przysięgłego.

3. *Towarzystwo* – po otrzymaniu powiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym – w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia prześle osobie zgłaszającej roszczenie odpowiednie, wyżej wymienione formularze, o ile są wymagane. Przesłanie do *Towarzystwa* wypełnionych formularzy i dokumentów pozwoli na uzyskanie informacji niezbędnych do ustalenia prawa osoby zgłaszającej roszczenie do świadczenia z tytułu niniejszej umowy dodatkowej oraz odpowiedzialności *Towarzystwa*.

WAŻNE: Prosimy o możliwie szybkie powiadomienie *Towarzystwa* o zaistniałym zdarzeniu.

4. W przypadkach uzasadnionych *Towarzystwo* zastrzega sobie prawo do weryfikacji dokumentacji przedłożonej przez osobę zgłaszającą roszczenie oraz zasięgnięcia dodatkowych opinii specjalistów.

WYJAŚNIENIE: *Towarzystwo* może zwrócić się z prośbą do placówek medycznych i organów administracji publicznej o dodatkowe informacje, o czym każdorazowo poinformuje osobę uprawnioną do świadczenia.

5. Jeżeli osoba zgłaszająca roszczenie nie przedstawiła wymaganych dokumentów niezbędnych do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, *Towarzystwo* może odmówić wypłaty świadczenia.
6. *Towarzystwo* zobowiązuje się spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania powiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
7. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności *Towarzystwa* albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie to powinno być spełnione w ciągu 14 dni, licząc od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia *Towarzystwo* powinno spełnić w terminie wskazanym w punkcie 6 niniejszego artykułu.

Artykuł 14. Wskazanie i zmiana Uposażonego

WAŻNE: Uposażonego wskazuje Ubezpieczony. Uposażonym może być dowolna osoba. Świadczenie z tytułu śmierci nie podlega podatkowi od spadków i darowizn.

1. W przypadku każdej umowy, również zawartej na cudzy rachunek, *Ubezpieczony* ma prawo do samodzielnego wskazania i zmiany *Uposażonego* przez doręczenie do *Towarzystwa* pisemnego oświadczenia.
2. Zmiana *Uposażonego* następuje pod warunkiem otrzymania przez *Towarzystwo* skutecznego oświadczenia, o którym mowa w punkcie 1, w sposób umożliwiający zapoznanie się z jego treścią.
3. Jeżeli *Uposażony* zmarł przed śmiercią *Ubezpieczonego* albo umyślnie przyczynił się do jego śmierci, wskazanie *Uposażonego* staje się bezskuteczne.
4. Jeżeli w chwili śmierci *Ubezpieczonego* nie ma osoby *Uposażonego*, świadczenie na wypadek śmierci należne z tytułu umowy dodatkowej przypada osobom stanowiącym krąg spadkobierców ustawowych *Ubezpieczonego*.

Rozdział VI. Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności Towarzystwa

WAŻNE: Prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na przypadki, w których *Towarzystwo* może odmówić wypłaty świadczenia.

Artykuł 15. Samobójstwo

1. W przypadku samobójstwa *Ubezpieczonego* (niezależnie od stanu jego poczytalności) w okresie pierwszych dwóch lat od daty zawarcia umowy dodatkowej *Towarzystwo* wypłaci spadkobiercom *Ubezpieczonego* wartość rachunku dodatkowego według cen jednostek na dzień śmierci *Ubezpieczonego*. W sytuacji, gdy *Ubezpieczony* jest inną osobą niż *Ubezpieczający*, wartość rachunku dodatkowego zostanie wypłacona *Ubezpieczającemu*.
2. W przypadku samobójstwa *Ubezpieczonego* popełnionego po upływie dwóch lat od daty zawarcia umowy dodatkowej będą miały zastosowanie postanowienia zawarte w artykule 4 punkt 2.

Artykuł 16. Zatajenie informacji

1. Jeżeli *Ubezpieczający* lub *Ubezpieczony* podali dane niezgodne z prawdą lub zataili prawdę o okolicznościach, o które pytało *Towarzystwo* przy zawieraniu umowy dodatkowej, i okoliczności te pozostają w związku przyczynowym ze zgłoszonym zdarzeniem ubezpieczeniowym, *Towarzystwo* będzie wolne od odpowiedzialności, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.
2. Po upływie trzech lat od daty zawarcia umowy dodatkowej *Towarzystwo* nie będzie mogło podnieść zarzutu oświadczenia niezgodnego z prawdą albo zatajającego prawdę.

Artykuł 17. Ryzyko wojenne

Jeżeli śmierć *Ubezpieczonego* nastąpiła w czasie wojny, gdy *Ubezpieczony* służył w siłach zbrojnych, wstąpił lub został powołany do służby wojskowej lub organizacji paramilitarnej, odpowiedzialność *Towarzystwa* jest ograniczona do wypłaty spadkobiercom *Ubezpieczonego* wartości rachunku dodatkowego według cen jednostek na dzień śmierci *Ubezpieczonego*.

Rozdział VII. Wygaśnięcie umowy dodatkowej

Artykuł 18. Odstąpienie od umowy dodatkowej

1. *Ubezpieczający* ma prawo do odstąpienia od *umowy dodatkowej* w terminie 30 dni od *daty* jej zawarcia, a w przypadku gdy *Ubezpieczającym* jest przedsiębiorca – w terminie 7 dni od *daty* jej zawarcia, z zastrzeżeniem punktu 3 i 4.
2. W przypadku odstąpienia od *umowy dodatkowej*, o którym mowa w punkcie 1 powyżej:
 - a) *Towarzystwo* wypłaci *Ubezpieczającemu* wartość *rachunku dodatkowego* według *cen jednostek* na dzień realizacji wniosku o odstąpienie od niniejszej *umowy dodatkowej*,
 - a) wypłata kwoty określonej w punkcie 2 a) powyżej nastąpi w terminie 30 dni od daty otrzymania przez *Towarzystwo* pisemnego oświadczenia *Ubezpieczającego* o odstąpieniu od *umowy dodatkowej*.
3. Niezależnie od prawa do odstąpienia na zasadach określonych w punktach 1 i 2 powyżej *Ubezpieczającemu* przysługuje prawo do odstąpienia od *umowy dodatkowej* w terminie 60 dni od dnia otrzymania po raz pierwszy informacji rocznej o wysokości świadczeń przysługujących z tytułu *umowy dodatkowej*, w tym informacji o wartości *świadczenia całkowitego wykupu*.
4. Odstąpienie od *umowy dodatkowej*, o którym mowa w punkcie 3 powyżej, jest dokonywane na zasadzie całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* według *cen jednostek* obowiązujących w dniu otrzymania przez *Towarzystwo* pisemnego wniosku o odstąpienie od *umowy dodatkowej*.
5. Odstąpienie od *umowy dodatkowej* następuje na podstawie pisemnego wniosku doręzonego *Towarzystwu* lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.

WAŻNE: Osoba fizyczna może odstąpić od umowy dodatkowej w terminie 30 dni od daty jej zawarcia, zaś przedsiębiorca – w terminie 7 dni.

Artykuł 19. Rozwiązanie umowy dodatkowej

1. *Umowa dodatkowa* może być rozwiązana przez *Ubezpieczającego* w dowolnym momencie jej obowiązywania.
2. Rozwiązanie *umowy dodatkowej* jest dokonywane na zasadzie całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* zgodnie z artykułem 12.
3. Rozwiązanie *umowy dodatkowej* następuje na podstawie pisemnego wniosku doręzonego *Towarzystwu* lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.

Artykuł 20. Wygaśnięcie umowy dodatkowej

Umowa dodatkowa wygasa w każdym z następujących przypadków:

- a) w *dacie wygaśnięcia* lub rozwiązania *umowy podstawowej* lub
- b) w ostatnim dniu okresu, w którym *Ubezpieczający* zgodnie z *OWU umowy podstawowej* jest zobowiązany do opłacania składek za *umowę podstawową*, lub
- c) w dniu śmierci *Ubezpieczonego*, lub
- d) w dniu automatycznego *potrącenia składki* za *Umowę*, w wyniku którego następuje całkowite wykorzystanie *wartości rachunku dodatkowego*, lub
- e) w dniu doręczenia do *Towarzystwa* skutecznego wniosku o całkowity wykup *rachunku dodatkowego*, o którym mowa w artykule 12 punkt 1, lub wniosku o odstąpienie od *umowy dodatkowej*, o którym mowa w artykule 18 punkt 5.

W dniu wygaśnięcia *umowy dodatkowej* *Towarzystwo* dokona całkowitego wykupu *rachunku dodatkowego* na zasadach opisanych w artykule 12.

Rozdział VIII. Postanowienia końcowe

Artykuł 21. Umowa dodatkowa jako część Umowy

Warunki *umowy podstawowej* odnoszą się również do *umowy dodatkowej*, z następującymi wyjątkami:

- a) zmiany *Umowy*,
- b) opłacania składek,
- c) indeksacji,
- d) zaprzestania opłacania składek,
- e) przekształcenia *Umowy* w ubezpieczenie bezskładkowe,
- f) samobójstwa,
- g) ryzyka wojennego,
- h) wykupu *Umowy*/wypłaty *świadczenia (częściowego lub całkowitego) wykupu*,
- i) udziału w zysku,
- j) postanowień kolizyjnych,
- k) należności, opłat, podatków,
- l) doręczeń,
- m) aktualizacji informacji.

Artykuł 22. Postanowienia kolizyjne

Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa w przypadku sprzeczności pomiędzy postanowieniami niniejszych *OWU* a postanowieniami *Szczegółowej Umowy Ubezpieczenia* rozstrzygają postanowienia *Szczegółowej Umowy Ubezpieczenia*.

Artykuł 23. Należności, opłaty, podatki

1. Należności, opłaty i podatki związane z opłacaniem *składek dodatkowych* obciążają *Ubezpieczającego*.
2. Należności, opłaty i podatki związane z wypłatą świadczeń z tytułu *umowy dodatkowej* obciążają osoby uprawnione do tych świadczeń i są uiszczane najpóźniej w dniu zapłaty świadczenia przez *Towarzystwo*.
3. Wszelkie podatki związane z *umową dodatkową* powinny być uiszczane zgodnie z prawem podatkowym obowiązującym w chwili powstania obowiązku podatkowego. W *dacie wejścia* w życie niniejszych *OWU* są to przepisy dotyczące podatków dochodowych od osób fizycznych i prawnych, tj. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 2018 poz. 1509 t.j.) i Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. 2018 poz. 1036 t.j.).

Artykuł 24. Doręczenia

1. Zawiadomienia, oświadczenia i wnioski *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Uposażonego* związane z *umową dodatkową* powinny być przekazywane do *Towarzystwa* pisemnie lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.
2. Korespondencja wysyłana przez *Towarzystwo* odpowiednio do *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Uposażonego* będzie przekazywana pisemnie pod ostatni wskazany adres odpowiednio *Ubezpieczającego*, *Ubezpieczonego*, *Uposażonego* lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.

Artykuł 25. Reklamacje i mediacja

1. *Ubezpieczający*, *Ubezpieczony*, *Uposażony* lub uprawniony z *Umowy* może złożyć *reklamację*:
 - a) pisemnie na adres *Towarzystwa*: MetLife TUnZiR S.A., ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa,
 - b) elektronicznie na adres e-mail: lifeinfo@metlife.pl,
 - c) telefonicznie pod numerem +48 22 523 50 70 (koszt połączenia zgodny z taryfą operatora),
 - d) osobiście w biurze głównym *Towarzystwa* lub w jednej z Agencji MetLife. Aktualna lista Agencji MetLife dostępna jest na stronie internetowej *Towarzystwa*.

2. Każda reklamacja, złożona zgodnie z punktem 1 powyżej, rozpatrywana będzie niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od daty jej otrzymania.
3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie wskazanym w punkcie 2 powyżej, odpowiedź będzie przesłana nie później niż w terminie 60 dni od daty otrzymania reklamacji. W takim przypadku Towarzystwo poinformuje niezwłocznie składającego reklamację o przyczynie opóźnienia, okolicznościach które dodatkowo muszą zostać ustalone, oraz o przewidywanym czasie udzielenia odpowiedzi.

WAŻNE: Skomplikowane przypadki to takie, w których zaistnieje konieczność ustalenia dodatkowych okoliczności i zebrania brakujących informacji niezbędnych dla rozpatrzenia reklamacji.

4. O ile składający reklamację nie złoży wniosku o dostarczenie odpowiedzi pocztą elektroniczną na wskazany adres e-mail, odpowiedź na reklamację zostanie udzielona przez Towarzystwo w formie pisemnej, niezależnie od sposobu zgłoszenia reklamacji.
5. „Polityka rozpatrywania Reklamacji MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji S.A.” zamieszczona jest na stronie internetowej Towarzystwa.
6. Osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, Uposażonym lub uprawnionym z Umowy może zwrócić się w sprawie reklamacji do Rzecznika Finansowego lub o udzielenie pomocy do miejskich i powiatowych rzeczników konsumenta.
7. Towarzystwo wyraża zgodę na udział w postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich przed Rzecznikiem Finansowym lub Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego. Poniżej zostały podane adresy stron internetowych obu podmiotów: Biuro Rzecznika Finansowego – <http://www.rf.gov.pl/> oraz Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego – http://www.knf.gov.pl/regulacje/Sad_Polubowny.

Artykuł 26. Prawo właściwe, właściwość sądu, sprawozdania

1. Prawem właściwym dla Umowy jest prawo obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Wszelkie spory mogące wyniknąć z Umowy lub z nią związane pomiędzy Towarzystwem a Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, Uposażonym lub uprawnionym z Umowy będą rozstrzygane albo przez sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej, albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub uprawnionego z Umowy.
3. Działalność Towarzystwa podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Roczne sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa publikowane są na stronie internetowej Towarzystwa po zakończeniu roku sprawozdawczego.

WYJAŚNIENIE: Towarzystwo publikuje sprawozdania na stronie internetowej od 2017 roku.

5. W relacjach z Towarzystwem zastosowanie ma język polski.

Artykuł 27. Aktualizacja informacji

WAŻNE: Prosimy o informowanie na bieżąco o wszelkich zmianach danych osobowych swoich, Ubezpieczonego i Uposażonego. Aktualizacja danych umożliwi terminowe dostarczanie informacji dotyczących Umowy i znacząco usprawni jej obsługę.

1. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani do niezwłocznego informowania Towarzystwa o zmianach:
 - a) danych kontaktowych (np. adres korespondencyjny, numer telefonu) oraz
 - b) danych identyfikacyjnych (np. nazwisko, numer PESEL).Informacje o zmianach powinny być przekazane do Towarzystwa pisemnie lub w innej formie zaakceptowanej przez strony.
2. Ubezpieczający będący osobą fizyczną zobowiązany jest do niezwłocznego informowania Towarzystwa o zajęciu lub zaprzestaniu zajmowania stanowiska PEP w rozumieniu Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest do niezwłocznego informowania Towarzystwa o zmianie formy prawnej, zakresu prowadzonej działalności oraz zmianie kraju siedziby w celu wykonania przez Towarzystwo obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. 2000 nr 116 poz. 1216).
4. Ubezpieczający zobowiązany jest do niezwłocznej aktualizacji informacji w przypadku zmiany okoliczności mających wpływ na jego status jako podatnika USA w celu wykonania obowiązków nałożonych Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz.U. 2015 poz. 1712).
5. Na podstawie art. 45 Ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz.U. 2017 poz. 648) Ubezpieczający jest zobowiązany poinformować Towarzystwo o zmianie okoliczności, która ma wpływ na rezydencję podatkową Ubezpieczającego lub powoduje, że informacje zawarte w oświadczeniu o rezydencji podatkowej stały się nieaktualne, oraz złożyć odpowiednio zaktualizowane oświadczenie w terminie 30 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana okoliczności.

Warszawa, 25 stycznia 2019

Mirosław Kisyk
Prezes Zarządu Towarzystwa

Agata Lem-Kulig
Członek Zarządu Towarzystwa

Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych („Regulamin”) do umowy dodatkowej Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową

Definicje

Definicje określeń użytych w niniejszym Regulaminie:

- akcje** – klasa aktywów akcyjnych obejmująca *instrumenty finansowe* dające ekspozycję na rynek akcji, w tym: akcje, Prawa do akcji, kwity depozytowe ADR/GDR, ETF na indeksy akcji, *jednostki i tytuły uczestnictwa* funduszy/subfunduszy akcyjnych,
- benchmark** – wzorzec służący do oceny efektywności inwestycji w *jednostki uczestnictwa funduszu/subfunduszu*, odzwierciedlający zachowanie zmiennych rynkowych najlepiej oddających cel i politykę inwestycyjną *funduszu/subfunduszu*,
- dzień wyceny jednostki** – każdy dzień roboczy Towarzystwa,
- fundusz inwestycyjny (fundusz)** – każdy *fundusz inwestycyjny* działający na podstawie Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. 2018 poz. 1355 t.j.) oraz fundusz zagraniczny w rozumieniu Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. 2018 poz. 1355 t.j.), z którym Towarzystwo zawarło umowę o lokowaniu środków pochodzących ze *składek dodatkowych Ubezpieczającego*. *Fundusz inwestycyjny* może składać się z *subfunduszy* stosujących różną politykę inwestycyjną,
- instrumenty finansowe** – instrumenty finansowe w rozumieniu Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. 2018 poz. 2286 t.j.),
- jednostki ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (jednostki)** – części, na które podzielone są środki finansowe (aktywa netto) każdego *UFK*. Łączna liczba *jednostek* jest zwiększana poprzez nabycia nowych *jednostek* lub zmniejszana poprzez ich umorzenia. *Jednostki* te są wykorzystywane do określania wartości świadczeń ubezpieczeniowych. *Jednostki* oferowanych przez Towarzystwo *UFK* to środki, które są lokowane w *jednostki uczestnictwa* lub *tytuły uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych*. Liczba *jednostek* ustalana jest z dokładnością do czterech miejsc po przecinku,
- jednostki uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych (jednostki uczestnictwa)** – prawo majątkowe uczestnika *funduszu/subfunduszu* do udziału w aktywach *funduszu/subfunduszu*,
- krótkoterminowe papiery dłużne** – klasa aktywów dłużnych obejmująca *instrumenty finansowe* dające ekspozycję na rynek krótkoterminowych papierów dłużnych, w tym krótkoterminowe papiery dłużne o zapadalności do 1 roku oraz *jednostki i tytuły uczestnictwa* funduszy/subfunduszy pieniężnych,
- obligacje** – klasa aktywów dłużnych obejmująca *instrumenty finansowe* dające ekspozycję na rynek obligacji, w tym obligacje o terminie zapadalności powyżej 1 roku oraz *jednostki i tytuły uczestnictwa funduszy/subfunduszy obligacyjnych*,
- subfundusz** – wchodzi w skład *funduszu inwestycyjnego* prowadzącego działalność jako *fundusz* składający się z *subfunduszy*,
- tytuł uczestnictwa** – prawo majątkowe uczestników funduszu zagranicznego, określone dokumentami regulującymi organizację i funkcjonowanie tego *funduszu* sporządzonymi na podstawie prawa kraju, w którym ma on siedzibę.

W ramach *umowy dodatkowej* oferowane są *UFK* utworzone przez Towarzystwo na podstawie Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2018 poz. 999 t.j.) w celu lokowania *składek dodatkowych* wpłaconych z tytułu zawartych umów ubezpieczenia. *UFK* stanowią wydzieloną część aktywów Towarzystwa.

Celem inwestycyjnym *UFK* jest wzrost wartości jego aktywów.

Wartość aktywów *UFK* jest zmienna i zależy od sytuacji rynkowej, tym samym *UFK* nie oferuje gwarantowanych zysków, a ryzyko inwestycyjne leży po stronie *Ubezpieczającego*.

W ramach *umowy dodatkowej* Towarzystwo oferuje *UFK*, których środki lokowane są w *jednostki uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych* lub *tytuły uczestnictwa funduszy zagranicznych*.

Aktualny wykaz *UFK* oraz zestawienie kategorii *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych*, w które lokowane są środki *UFK*, dostępny jest w *biurze głównym* Towarzystwa, jego uprawnionych przedstawicielstwach, a także na stronie internetowej Towarzystwa.

Artykuł 1. Ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe

- Towarzystwo inwestuje 100% środków *UFK* w *jednostki uczestnictwa funduszy/subfunduszy* lub *tytuły uczestnictwa*, mieszczące się w jednej z następujących kategorii: pieniężne, obligacyjne, mieszane, akcyjne, absolutnej stopy zwrotu lub surowcowe.
- Charakterystykę aktywów *funduszu/subfunduszu*, kryteria doboru jego lokat oraz zasady ich dywersyfikacji i limity inwestycyjne określają statut oraz prospekt informacyjny lub dokumenty regulujące organizację i funkcjonowanie *funduszu/subfunduszu* sporządzone na podstawie prawa kraju, w którym ma on siedzibę.
- Towarzystwo klasyfikuje *UFK*:
 - ze względu na dominujący geograficznie przedmiot inwestycji jako: *UFK* krajowy lub *UFK* światowy,
 - ze względu na poziom ryzyka jako: *UFK* z klasą ryzyka od 1 do 7, przy czym „1” oznacza najniższą, „2” – niską, „3” – średnio niską, „4” – średnią, „5” – średnio wysoką, „6” – drugą najwyższą, „7” – najwyższą klasę ryzyka.
- Dokonując klasyfikacji *UFK* ze względu na dominujący geograficznie przedmiot inwestycji, Towarzystwo kieruje się:
 - zapisami statutu, prospektu informacyjnego lub dokumentów regulujących organizację i funkcjonowanie *funduszu/subfunduszu* sporządzonych na podstawie prawa kraju, w którym ma on siedzibę,
 - historycznymi i aktualnymi składami aktywów *funduszu/subfunduszu*, lub
 - benchmarkami* przyjętymi do stosowania przez *fundusz/subfundusz*.
- Dokonując klasyfikacji *UFK* ze względu na poziom ryzyka, Towarzystwo kieruje się określonym w Dokumencie zawierającym kluczowe informacje ogólnym wskaźnikiem ryzyka.

Artykuł 2. Aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych i ich wycena

Wartość lokat wchodzących w skład aktywów *UFK* będzie ustalana według wartości godziwej, zdefiniowanej poniżej. Wartość aktywów netto danego *UFK* jest to wartość aktywów pomniejszona o zobowiązania tego *UFK*. Zmiana wartości aktywów netto danego *UFK*, wynikająca z działalności inwestycyjnej, jest dzielona na poszczególne typy *jednostek* tego *UFK*, proporcjonalnie do wartości aktywów netto przypadających na dany typ *jednostki*, które były podstawą poprzedniej wyceny *jednostek*. Wartość godziwa ma znaczenie określone w Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. 2018 poz. 395 t.j.). W praktyce oznacza to następujące metody wyceny dla poszczególnych *instrumentów finansowych*:

- akcje*, *obligacje* lub inne *instrumenty finansowe* notowane na aktywnym rynku – po kursie zamknięcia ustalonym w aktywnym obrocie regulowanym (przez Giełdę Papierów Wartościowych S.A. lub inną wiarygodną instytucję finansową),
- obligacje* i inne dłużne papiery nienotowane lub których cena giełdowa jest niewiarygodna – na podstawie:
 - dla dłużnych papierów wartościowych – skorygowanej ceny nabycia przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej,
 - zastosowania właściwego modelu wyceny składnika lokat,
 - oszacowania wartości składnika lokat na podstawie publicznie ogłoszonej na aktywnym rynku ceny nieróżniącego się istotnie składnika, w szczególności o podobnej konstrukcji prawnej i podobnym celu ekonomicznym,
- jednostki uczestnictwa* lub *tytuły uczestnictwa funduszu/subfunduszu*, w które lokowane są środki *UFK* – na podstawie ostatniej ogłoszonej przez *fundusz/subfundusz* ceny (wartość aktywów netto przypadająca na *jednostkę uczestnictwa* lub *tytuły uczestnictwa* danego *funduszu/subfunduszu*) dostępnej w dniu wyceny *jednostki* danego *UFK*.

Artykuł 3. Kryteria doboru aktywów

Statuty i prospekty informacyjne *funduszy/subfunduszy*, w które lokowane są środki *UFK* opisanych w artykule 1 *Regulaminu*, określają charakterystykę aktywów wchodzących w skład *funduszy/subfunduszy*, zasady polityki inwestycyjnej, kryteria doboru lokat do portfela inwestycyjnego *funduszy/subfunduszy*, ryzyka związane z inwestycją w dany *fundusz/subfundusz*, a także dane o procentowym udziale w portfelu poszczególnych *instrumentów finansowych* w podziale na podstawowe rodzaje lokat właściwych dla danego *funduszy/subfunduszy*. Określają one również opłaty obciążające *fundusz/subfundusz*. Statuty i prospekty informacyjne są dostępne na stronach internetowych towarzystw *funduszy inwestycyjnych*.

Artykuł 4. Ryzyko inwestycyjne

W oferowanych przez *Towarzystwo UFK* występują następujące ryzyka inwestycyjne:

1. ryzyko inflacji – stopa zwrotu z *UFK* może być niższa od stopy inflacji, w rezultacie czego zmniejszy się realna wartość nabywca środków zainwestowanych w *UFK* przez *Ubezpieczającego*,
2. ryzyko kredytowe – możliwość całkowitego lub częściowego zaprzestania regulowania zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych przez emitenta (ryzyko niewypłacalności), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku rozszerzenia się różnicy w rentowności pomiędzy instrumentami rynku pieniężnego rządowymi i korporacyjnymi (ryzyko spreadu kredytowego), ryzyko spadku cen instrumentów rynku pieniężnego korporacyjnych w wyniku obniżenia ratingu emitenta przez agencje ratingowe,
3. ryzyko rynkowe – zmiany cen aktywów finansowych pod wpływem zmian czynników politycznych, koniunktury gospodarczej, regulacji prawnych i subiektywnego postrzegania danego rynku przez inwestorów. Składa się przede wszystkim z ryzyka stopy procentowej i ryzyka zmian cen akcji. Wzrost rynkowych stóp procentowych może spowodować spadek wartości lokat *funduszy/subfunduszy* w dłużne papiery wartościowe. Wartość lokat *funduszy/subfunduszy* w akcje może ulec obniżeniu przede wszystkim w wyniku pogorszenia koniunktury gospodarczej i wyników finansowych spółek,
4. ryzyko płynności – możliwość otrzymania niekorzystnej ceny w przypadku sprzedaży papierów wartościowych wynikająca z rozszerzenia się różnicy pomiędzy ofertami kupna i sprzedaży na rynku wtórnym w wyniku zmniejszonej płynności,
5. ryzyko walutowe – możliwość spadku, wyrażonej w walucie krajowej, wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych w wyniku umocnienia się waluty krajowej,
6. ryzyko związane z przechowywaniem aktywów – wynika z możliwości nienależytego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez depozytariusza *funduszy/subfunduszy*, w który inwestowane są środki *UFK*,
7. ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – polega na niedostatecznym zdywersyfikowaniu lokat *funduszy/subfunduszy*, w który lokowane są środki *UFK* i w rezultacie spadku wartości lokat *funduszy/subfunduszy* w wyniku negatywnych wydarzeń dotyczących danego składnika lokat *funduszy/subfunduszy* lub rynku,
8. ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w *jednostki*, z uwzględnieniem czynników mających wpływ na poziom ryzyka związanego z inwestycją – może wynikać z przyjętej strategii zarządzania *funduszem/subfunduszem*, w który inwestowane są środki *UFK*, alokacji aktywów *funduszy/subfunduszy*, spadku cen lokat *funduszy/subfunduszy*. Na ryzyko to mogą mieć wpływ określone umowy zawarte przez *fundusz/subfundusz*, w szczególności dotyczące instrumentów pochodnych, pożyczek papierów wartościowych lub transakcji nabycia składników lokat *funduszy/subfunduszy* z jednoczesnym zobowiązaniem się drugiej strony do ich odkupu,
9. ryzyko wystąpienia szczególnych okoliczności, na wystąpienie których *Ubezpieczający* nie ma wpływu lub ma wpływ ograniczony – obejmuje w szczególności możliwość otwarcia likwidacji *funduszy/subfunduszy*, w który lokowane są środki *UFK*, lub przejęcia zarządzania *funduszem/subfunduszem* przez inne towarzystwo *funduszy inwestycyjnych*, zmianę depozytariusza lub innego podmiotu obsługującego *fundusz/subfundusz*, połączenie *funduszy/subfunduszy* z innym lub zmianę polityki inwestycyjnej *funduszy/subfunduszy*,
10. ryzyko niewypłacalności gwaranta – polega na niewywiązaniu się gwaranta papieru wartościowego ze zobowiązań wobec *funduszy/subfunduszy*, w który lokowane są środki *UFK* w sytuacji, kiedy emitent papieru wartościowego nie będzie w stanie wypełnić swoich zobowiązań wobec *funduszy/subfunduszy*,
11. ryzyko rozliczenia – ryzyko niewywiązania się drugiej strony transakcji zawartej przez *fundusz/subfundusz*, w który inwestowane są środki *UFK*, ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy (nie wszystkie transakcje zawierane przez *fundusze/subfundusze* są rozliczane na bazie „dostawa za płatność”),
12. ryzyko zmian regulacji prawnych dotyczących *UFK* lub *funduszy/subfunduszy* – dotyczy w szczególności zmian w zakresie prawa podatkowego mogących niekorzystnie wpłynąć na opłacalność inwestycji w *UFK*,
13. ryzyko rozliczenia pomiędzy *UFK* a *funduszem/subfunduszem*, w który inwestowane są środki *UFK* – ryzyko niewywiązania się lub wywiązania się z opóźnieniem *funduszy/subfunduszy*, w który inwestowane są środki *UFK*, ze zobowiązań wobec *UFK* wynikających z nabywania i umarzania *jednostek uczestnictwa funduszy*,
14. ryzyko zawieszenia na czas określony odkupień *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa* przez *fundusz/subfundusz*, w który inwestowane są środki *UFK*. Zawieszenie odkupień przez *fundusz/subfundusz* może skutkować przejściową utratą płynności finansowej przez *UFK*,
15. ryzyko zawieszenia na czas określony lub nieokreślony zbywania *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa* przez *fundusz/subfundusz*, w który inwestowane są środki *UFK*. Zawieszenie zbywania przez *fundusz/subfundusz* może wystąpić w przypadku osiągnięcia przez *fundusz/subfundusz* docelowej wartości aktywów netto (tzw. masa krytyczna) lub w przypadkach określonych w Ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. 2018 poz. 1355 t.j.),
16. ryzyko zaprzestania zbywania *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa* przez *fundusz/subfundusz*, w który inwestowane są środki *UFK*, w przypadkach określonych w Ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. 2018 poz. 1355 t.j.).

Artykuł 5. Obliczanie ceny jednostki oraz zawieszenie zbywania lub odkupywania jednostek UFK

1. *Cena jednostki* poszczególnych typów dla każdego *UFK* jest obliczana w dniu wyceny *jednostki*.
2. *Cena jednostki* danego typu na dzień wyceny *jednostki* jest równa wartości aktywów netto *UFK*, przypadających na dany typ *jednostki*, podzielonej przez liczbę *jednostek* danego typu tego *UFK*. *Cena jednostki* danego *UFK* ustalana jest z dokładnością identyczną do dokładności, z jaką – zgodnie ze statutem lub innym dokumentem regulującym organizację i funkcjonowanie *funduszy/subfunduszy inwestycyjnego* – ustalana jest *cena jednostki uczestnictwa* lub *tytułu uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnego*, w który inwestuje dany *UFK*. Dokładność ta nie może być jednak mniejsza niż dwa miejsca po przecinku.
3. Wartość aktywów każdego *UFK* jest wyliczana zgodnie z artykułem 2 niniejszego *Regulaminu*.
4. *Cena jednostki* typu oferowanego w ramach *umowy dodatkowej*, w dniu w którym nastąpiło pierwsze zbycie tych *jednostek* danego *UFK*, jest równa *cenie jednostki uczestnictwa* lub *cenie tytułu uczestnictwa funduszy/subfunduszy*, w który inwestowane są środki tego *UFK*, oferowanej przez towarzystwo *funduszy inwestycyjnych* w tym samym dniu.
5. *Fundusz/subfundusz* może zawiesić zbywanie lub odkupywanie *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa* albo zaprzestać zbywania lub odkupywania *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa*, w który inwestuje dany *UFK*, w przypadkach określonych w Ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz.U. 2018 poz. 1355 t.j.) lub w statucie *funduszy/subfunduszy*. W przypadku zawieszenia albo zaprzestania zbywania lub odkupywania *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa* przez *fundusz/subfundusz* zastosowanie mają zapisy zawarte w punktach 6 – 8 poniżej.
6. *Towarzystwo* może zawiesić zbywanie lub odkupywanie *jednostek* określonego *UFK*, jeżeli nie jest możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów danego *UFK* lub nastąpiło osiągnięcie przez *fundusz/subfundusz*, w którego *jednostki uczestnictwa* lub *tytuły uczestnictwa* inwestowane są aktywa *UFK*, docelowej wartości aktywów netto (tzw. masa krytyczna). *Towarzystwo* może zaprzestać zbywania lub odkupywania *jednostek* określonego *UFK*, jeżeli nastąpiło zaprzestanie zbywania lub odkupywania *jednostek uczestnictwa* lub *tytułów uczestnictwa funduszy/subfunduszy*, w które inwestowane są aktywa *UFK*.
7. W przypadku opisanym w punkcie 6 powyżej, zlecenia skutkujące dopisaniem *jednostek* danego *UFK*, którego zbywanie *jednostek* zostało zawieszono lub nastąpiło zaprzestanie zbywania *jednostek UFK*, zostaną zrealizowane poprzez dopisanie *jednostek* tego *UFK*, którego strategia inwestycyjna spośród wszystkich *UFK* oferowanych w ramach *umowy dodatkowej* jest najbardziej zbliżona do *UFK*, którego zbywanie *jednostek* zostało zawieszono lub nastąpiło zaprzestanie zbywania *jednostek UFK*. *Towarzystwo* potwierdzi *Ubezpieczającemu* fakt dokonania takiej operacji pisemnie.
8. W przypadku opisanym w punkcie 6 powyżej, operacje skutkujące potrąceniem lub umorzeniem *jednostek* danego *UFK*, którego odkupywanie *jednostek* zostało zawieszono lub nastąpiło zaprzestanie odkupywania *jednostek UFK*, zostaną wstrzymane do czasu rozpoczęcia ponownej wyceny. Umorzenie *jednostek* nastąpi według *cen jednostek* obowiązujących w dniu umorzenia w ciągu 5 dni roboczych od daty ponownego rozpoczęcia wyceny *jednostek* danego *UFK*. *Towarzystwo* poinformuje *Ubezpieczającego* o tym fakcie na piśmie.
9. W przypadku opisanym w punkcie 6 powyżej, ustalenie wysokości *świadczenia na wypadek śmierci Ubezpieczonego* w odniesieniu do *jednostek UFK*, którego zbywanie lub odkupywanie *jednostek* zostało zawieszono, nastąpi według *cen jednostek* obowiązujących w pierwszym dniu roboczym od daty ponownego rozpoczęcia wyceny *jednostek* danego *UFK*.

Artykuł 6. Koszty ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego

1. Opłaty za zarządzanie
Towarzystwo będzie pobierać z tytułu zarządzania *UFK* opłaty od wartości aktywów poszczególnych *UFK*. Wysokość opłat w skali rocznej określona jest w *Tabeli Opłat i Limitów*.
Opłata za zarządzanie naliczana jest w każdym *dniu wyceny jednostki*, odrębnie dla każdego *UFK* i typu *jednostki*, od wartości aktywów netto tego *UFK* przypadających na dany typ *jednostki*, która była podstawą poprzedniej wyceny *jednostki*.
2. Koszty związane z inwestowaniem
Z aktywów *UFK* pokrywane są koszty związane z inwestowaniem, opłaty związane z przechowywaniem i lokowaniem aktywów *UFK* pobierane przez banki i podmioty prowadzące działalność maklerską, odsetki od zaciągniętych przez *UFK* kredytów i pożyczek, koszty wyceny *jednostek* oraz podatki i opłaty wynikające z przepisów prawa.

Artykuł 7. Dodanie, zmiana nazwy, aktualizacja informacji, likwidacja ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego

1. *Towarzystwo* może rozszerzyć listę *UFK* o nowy *UFK* oraz bez zmiany strategii inwestycyjnej *UFK* może zmienić nazwę oferowanego *UFK* lub dokonać aktualizacji informacji o klasyfikacji danego *UFK* ze względu na dominujący geograficznie przedmiot inwestycji lub ze względu na poziom ryzyka. W takim przypadku *Towarzystwo* udostępni aktualny wykaz *UFK* oraz zestawienie kategorii *jednostek uczestnictwa funduszu/subfunduszy*, w które lokowane są środki *UFK*, w biurze głównym *Towarzystwa*, jego uprawnionych przedstawicielstwach, a także na stronie internetowej *Towarzystwa* oraz w aplikacji e-klient.
2. *Towarzystwo* może dokonać likwidacji *UFK*. Likwidacja *UFK* może nastąpić w przypadku:
 - a) decyzji *Towarzystwa* podjętej w związku ze zmianą oferty produktowej dotyczącej likwidowanego *UFK*, podjętej z ważnych przyczyn związanych z *funduszem/subfunduszem*, w który inwestowane jest 100% aktywów danego *UFK*, takich jak zmiana polityki inwestycyjnej *funduszu/subfunduszu* lub osiągnięcie przez *fundusz/subfundusz inwestycyjny* najgorszego wyniku inwestycyjnego w danej kategorii funduszy lub
 - b) zawieszenia przez *fundusz/subfundusz inwestycyjny*, w który inwestowane jest 100% aktywów danego *UFK*, zbywania lub odkupywania *jednostek uczestnictwa* lub tytułów uczestnictwa, lub
 - c) połączenia *funduszu/subfunduszu inwestycyjnego*, w który inwestowane jest 100% aktywów danego *UFK*, z innym *funduszem*, lub
 - d) likwidacji *funduszu/subfunduszu* i zaprzestania zbywania i odkupywania *jednostek uczestnictwa*, w który inwestowane jest 100% aktywów danego *UFK*, lub
 - e) rozwiązania umowy regulującej warunki dystrybucji *jednostek uczestnictwa funduszu/subfunduszu inwestycyjnego*, w który inwestowane jest 100% aktywów danego *UFK*, lub
 - f) zmiany w obowiązujących przepisach prawa, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na likwidowany *UFK*.
3. Rozwiązanie *UFK* następuje po przeprowadzeniu jego likwidacji. Likwidacja *UFK* polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności *UFK*, zaspokojeniu wierzycieli *UFK* i umorzeniu *jednostek* przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych *Ubezpieczającym*, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich *jednostek*.
4. W przypadku opisanym w punkcie 2 a) *Towarzystwo* w terminie nie krótszym niż 45 dni przed dniem rozpoczęcia likwidacji *UFK* powiadomi pisemnie *Ubezpieczającego* o fakcie likwidacji danego *UFK* i wskaże termin na złożenie skutecznej dyspozycji dokonania zmiany *UFK* w części dotyczącej likwidowanego *UFK* oraz zmiany podziału *składki dodatkowej* pomiędzy *UFK*.
5. Jeżeli *Ubezpieczający*, który posiada środki w likwidowanym *UFK*, złoży w wyznaczonym terminie skuteczną dyspozycję zmiany, o której mowa w punkcie 4 powyżej, wówczas *Towarzystwo* dokona zmiany zgodnie z otrzymaną dyspozycją.
6. Jeżeli *Ubezpieczający*, który posiada środki w likwidowanym *UFK*, nie dokona zmiany na inny *UFK* lub zmiany podziału *składki dodatkowej* pomiędzy *UFK* w terminie podanym w piśmie, o którym mowa w punkcie 4 powyżej, wówczas *Towarzystwo* przekaże środki z likwidowanego *UFK* do *UFK*, którego strategia inwestycyjna spośród wszystkich *UFK* oferowanych w ramach *umowy dodatkowej* jest najbardziej zbliżona do likwidowanego *UFK*. *Towarzystwo* potwierdzi *Ubezpieczającemu* fakt dokonania zmiany pisemnie.
7. Od dnia rozpoczęcia likwidacji *UFK* zaprzestaje się realizacji zleceń dopisywania *jednostek* danego *UFK* do *rachunku dodatkowego Ubezpieczającego*. W takiej sytuacji *Towarzystwo* zrealizuje zlecenia, dopisując *jednostki UFK*, którego strategia inwestycyjna spośród wszystkich *UFK* oferowanych w ramach *umowy dodatkowej* jest najbardziej zbliżona do *UFK*, który jest likwidowany.
8. W przypadkach opiszanych w punktach 2 b) – 2 f) *Towarzystwo* przekaże środki z likwidowanego *UFK* do *UFK*, którego strategia inwestycyjna spośród wszystkich *UFK* oferowanych w ramach *umowy dodatkowej* jest najbardziej zbliżona do likwidowanego *UFK*. Przekazanie środków nastąpi w pierwszym dniu roboczym poprzedzającym dzień rozpoczęcia likwidacji *UFK* lub po otrzymaniu od *funduszu/subfunduszu* wypłaty środków pieniężnych uzyskanych w wyniku umorzenia *jednostek uczestnictwa* w związku z likwidacją *funduszu/subfunduszu*. *Towarzystwo* potwierdzi *Ubezpieczającemu* fakt dokonania zmiany na piśmie.
9. Jeżeli po rozpoczęciu likwidacji *UFK Ubezpieczający* złoży dyspozycję zmiany na *UFK* będący w trakcie likwidacji, wówczas *Towarzystwo* odmówi dokonania wnioskowanej zmiany, o czym poinformuje *Ubezpieczającego* pisemnie.

Warszawa, 25 stycznia 2019

Mirosław Kiszyk
Prezes Zarządu Towarzystwa

Agata Lem-Kulig
Członek Zarządu Towarzystwa

Tabela Opłat i Limitów do umowy dodatkowej Ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi ze składką dodatkową

WAŻNE: Prosimy o zapoznanie się z poniższymi parametrami i opłatami dotyczącymi umowy dodatkowej, o których jest mowa w OWU.

I. Opłaty i limity związane ze składką dodatkową

Limity składki dodatkowej	Minimum	Maksimum
Pierwsza, jednorazowo	3 000 zł	4 000 000 zł*
Druga i kolejne, jednorazowo	200 zł	4 000 000 zł*

* Dotyczy sumy wpłaconych *składek dodatkowych* dla każdego okresu pomiędzy kolejnymi *rocznicami Umowy*, włącznie z tymi *rocznicami*. Pierwszy okres rozpoczyna się od *daty wejścia w życie umowy dodatkowej*.

Minimalny procent składki dodatkowej przypadający na UFK	10%
--	-----

II. Opłaty i limity związane z przenoszeniem środków pomiędzy ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi w rachunku dodatkowym

Liczba zmian	Nieograniczona
Opłata za zmianę	0 zł za pierwszych 12 zmian w roku kalendarzowym dla <i>rachunku dodatkowego</i> 40 zł, potrącone z <i>rachunku dodatkowego</i> , za każdą kolejną zmianę dla <i>rachunku dodatkowego</i> 0 zł za zmiany zlecone za pośrednictwem <i>portalu internetowego e-klient</i>

WYJAŚNIENIE: Opłata za zmianę pobierana jest z *rachunku dodatkowego*. Opłata w wysokości 40 zł za przenoszenie całości lub części środków pomiędzy UFK przeznaczana jest na pokrycie kosztów obsługi zmiany i związanej z nią korespondencji. Dlatego w przypadku zmiany przez Ubezpieczającego za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient* opłata ta nie jest pobierana.

III. Opłaty i limity związane ze zmianą podziału składki dodatkowej pomiędzy ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe

Liczba zmian	Nieograniczona
Opłata za zmianę	0 zł za pierwszych 12 zmian podziału <i>składki dodatkowej</i> w roku kalendarzowym 40 zł, potrącone z <i>rachunku dodatkowego</i> , za każdą kolejną zmianę podziału <i>składki dodatkowej</i> 0 zł za zmiany zlecone za pośrednictwem <i>portalu internetowego e-klient</i>

WYJAŚNIENIE: Opłata za zmianę pobierana jest z *rachunku dodatkowego*. Opłata w wysokości 40 zł za zmianę podziału *składki dodatkowej* pomiędzy UFK przeznaczana jest na pokrycie kosztów obsługi zmiany i związanej z nią korespondencji. Dlatego w przypadku zmiany przez Ubezpieczającego za pośrednictwem *portalu internetowego e-klient* opłata ta nie jest pobierana.

IV. Opłaty i limity związane z dokonaniem częściowego wykupu rachunku dodatkowego

Liczba wykupów częściowych	Nieograniczona
Opłaty z tytułu wykupu częściowego	0 zł za pierwsze 2 wykupy częściowe z <i>rachunku dodatkowego</i> w roku kalendarzowym 40 zł za każdy kolejny wykup częściowy z <i>rachunku dodatkowego</i>

V. Opłaty za zarządzanie ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi

Towarzystwo nie pobiera opłat za zarządzanie UFK.

WAŻNE: UFK lokują środki w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa funduszy/subfunduszy inwestycyjnych. Opłaty pobierane przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające funduszem/subfunduszem inwestycyjnym ujęte są w cenie jednostki uczestnictwa lub tytułu uczestnictwa funduszu/subfunduszu inwestycyjnego. Informacje o opłatach pobieranych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych są dostępne na stronach internetowych towarzystw funduszy inwestycyjnych.

Warszawa, 25 stycznia 2019

Mirosław Kisyk
Prezes Zarządu Towarzystwa

Agata Lem-Kulig
Członek Zarządu Towarzystwa

MetLife Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie i Reasekuracji Spółka Akcyjna

ul. Przemysłowa 26, 00-450 Warszawa, zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr. KRS 0000028131; NIP 526-030-50-06; wysokość kapitału zakładowego: 21.490.000,00 złotych, wpłacony w całości, działające na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 30 października 1990 roku. MetLife TUnŻiR S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego. MetLife TUnŻiR S.A. jest spółką z grupy MetLife, Inc. Telefoniczne Centrum Informacji: tel. +48 22 523 50 70, e-mail: lifeinfo@metlife.pl, Internet: www.metlife.pl